

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

आज मोटो जात्रा

ललितपुर । ललितपुरको लामो जात्राको रुपमा मनाइने रातो मच्छिन्द्रनाथको भोटो राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीको समुपस्थितमा आज देखाइनेछ ।

वर्ष १३, अंक १७, पृष्ठ-६ ने.सं. ११३६ दिल्ली गा. दशमी, वि.सं. २०७३ साउन १४ गते शुक्रबार JULY 2016 मूल्य रु. ५।-

◆ सहमतीय सरकार नबन्ने ◆ बाधा अड्काउ फुकुवा

अर्को हप्ता बहुमतीय नयाँ प्रधानमन्त्री चयन हुने

काठमाडौँ । प्रधानमन्त्री खड्ग प्रसाद ओलीले अविश्वासको प्रस्तावको अन्तिम दिन साउन ९ गते राष्ट्रपति समक्ष राजीनामा दिएको र धारा ३०५ बाधा अड्काउ फुकुवा गर्न सिफारिस गरेको थियो ।

राष्ट्रपतिले १० गते नै प्रमको राजीनामा स्वीकृत गरी साउन १७ गतेभित्र सहमतीय सरकार बनाउन साउन ११ गते सार्वजनिक आह्वान गरेको थियो ।

माओवादी केन्द्र, नेका

र मधेसी दलसहितका संयुक्तले सबै दलको सहमतीय सरकार बनाउन नसकेमा २९८ को उपधारा ३ अनुसार बहुमतीय सरकार बनाउन आह्वान गर्नेछ ।

यस हिसावले अर्को हप्ता १७ गतेपछि देशले नयाँ प्रम पाउने निश्चित भएको छ ।

माओवादी केन्द्र र नेकाबीचको सहमती अनुसार पहिलो नौ महिना प्रचण्ड र दोस्रो नौ महिना नेकाले नेतृत्व सम्हाल्ने गरी परिवर्तन हुनेछ ।

संविधानको धारा २५८ को उपधारा (२) र (३)

मन्त्रिपरिषद्को गठन सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) यो संविधान प्रारम्भ हुँदाका बखत कायम रहेको मन्त्रिपरिषद् उपधारा (२) मन्त्रिपरिषद् गठन नभएसम्म कायम रहनेछ ।

संविधानको धारा २९८ र ३०५ मा के छ ?

(२) यो संविधान प्रारम्भ हुँदाका बखत व्यवस्थापिका संसदको अधिवेशन चलिहेको रहेछ भने यो संविधान प्रारम्भ भएको मितिले क्रमशः पृष्ठ ५ मा

संविधानको धारा ३०५ बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार: यो संविधान बमोजिम संघीय संसदको निर्वाचन भई त्यसको पहिलो अधिवेशन प्रारम्भ

नभएसम्म यो संविधानको मन्त्रिपरिषद्को सिफारिसमा त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन आवश्यक आदेश जारी गर्न सक्नेछ । त्यस्तो आदेश जारी भएपछि तत्काल यसको व्यवस्थापिका-संसद वा संघीय संसद समक्ष अनुमोदनका लागि पेश गर्नु पर्नेछ ।

जनसेवा उमाविको स्तरोन्नति गरिने

कीर्तिपुर । भूकम्पबाट प्रभावित ११ जिल्लामा प्रत्येक एक वटा नमूना विद्यालय निर्माण गरिने क्रममा कीर्तिपुर नपा वडा नं. १२ पाँगाको जनसेवा उमावि पनि छनौट भएको छ ।

अब जनसेवा उमाविले नमूना विद्यालय निर्माण गर्न ६ करोड रुपैयाँ पाउनेछ ।

छनौटको प्रक्रिया क्रमिमा १० रोपनी जग्गा भएको, स्थानीय निकायले सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको र इन्टरनेट र विद्युतको पहुँच भएको आधारमा विद्यालय छनौट भएको शिक्षा विभागका महानिर्देशक खडगराज बरालले जानकारी दिनु भयो ।

मापदण्ड अनुसार निर्माण गर्न छनौट भएका विद्यालयहरूमा दोलखाको हनुमन्तेश्वर उमावि, नुवाकोटको त्रिभुवन त्रिशुली उमावि, काभ्रेको प्रभा उमावि, सिन्धुपाल्चोकको बाघभैरव उमावि, मकवानपुरको जनप्रिय उमावि, रसुवाको कालिका हिमालय उमावि, ओखलढुंगाको रुम्जाटार उमावि, भक्तपुरको पद्म उमावि र काठमाडौँको जनसेवा उमावि परेका छन् ।

छनौटमा परेका ती विद्यालयले नयाँ भवन प्राप्त गर्नुको साथै छात्रावास, अत्याधुनिक पुस्तकालय, कम्प्युटर ल्याब र खेल मैदानलगायत सुविधा प्राप्त गर्ने छन् ।

ज्ञान पत्रकारिता पुरस्कार कवि राम महर्जनलाई

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर क्षेत्रका पहिलो पत्रकार स्व. ज्ञान बहादुर महर्जनको नाममा स्थापित ज्ञान पत्रकार पुरस्कार यस वर्ष कीर्तिपुर नपा वडा नं. १६ निवासी कवि राम महर्जनलाई प्रदान गरियो ।

वहाँले कीर्तिपुर क्षेत्रबाट प्रकाशित हुने सबै पत्रिकामा कविता मार्फत् जनचेतना र साहित्य

विकासमा योगदान पुऱ्याउनु भएकोले पुरस्कृत गरिएको हो । पुरस्कार स्व. महर्जनका छोरा ज्ञानुराजा महर्जनले नगद रु. ५ हजार र कदर पत्र प्रदान गरी सम्मान गरेको हो । ज्ञान पत्रकारिता पुरस्कार यो दोस्रो हो यसभन्दा अघि खेलकुद पत्रकार नवीन महर्जनलाई प्रदान गरिएको थियो ।

विदेशीको निर्देशनमा अविश्वास प्रस्ताव

काठमाडौँ । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) ले प्रधानमन्त्री केपी ओली सरकारको विपक्षमा संसदमा प्रस्तुत अविश्वासको प्रस्तावको विपक्षमा मतदान गर्ने बताउनुभएको छ ।

शनिबार राजधानीमा नेमकिपा काठमाडौँ जिल्ला समितिले आयोजना गरेको कार्यकर्ता भेलामा बोल्दै अध्यक्ष रोहितले सरकारमा बस्ने पार्टीहरूले नै षड्यन्त्रमूलक ढंगले अविश्वासको प्रस्ताव ल्याउनु विश्वासघात भएको

धारणा राख्नुभयो । उहाँले विदेशीकै निर्देशनमा नेपाली कांग्रेस र माओवादी केन्द्रको सत्ता गठबन्धन बनेको बताउनुभयो ।

युरोपले दुईटा विश्वयुद्ध लडेको तर अब तेस्रो विश्वयुद्ध एसियामा भड्काउन साम्राज्यवादीहरू लागिरहेको तर्क गर्दै दक्षिण एसिया र चीनको दक्षिणसागरमा सैनिक गतिविधि बढाउँदै गएको जगजाहेर छ- उहाँले बताउनुभयो ।

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

चोभारमा सुर्ख्वा बन्दरगाह निर्माण गरिने

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर नपा वडा नं. १४ चोभारस्थित साविक हिमाल सिमेन्ट कारखाना रहेको स्थानमा अन्तराष्ट्रिय स्तरको सुर्ख्वा बन्दरगाह (Inland Clearance Depot-ICD) निर्माण गरिने भएको छ ।

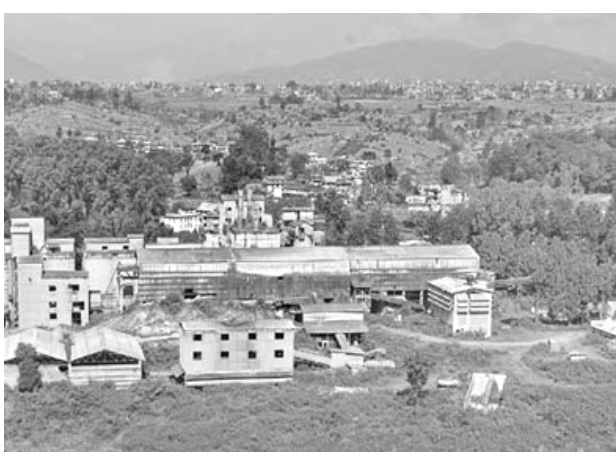
नेपाल सरकारबाट त्यस क्षेत्रमा सुर्ख्वा बन्दरगाह निर्माण गर्ने निर्णय बमोजिम निर्माण गर्ने संरचनाको विस्तृत सर्भे र डिजाइन कार्य भैरहेको छ ।

सुर्ख्वा बन्दरगाह बनाउँदा वातावरणी प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) अनुसार त्यस क्षेत्रहरूको प्राकृतिक, जैविक,

सामाजिक, सांस्कृतिक र आर्थिक प्रणालीमा के-कस्तो प्रभाव पर्दछ भनी अध्ययन गर्न साउन ५ गते एक सुचना प्रकाशित गरेको छ ।

१५ दिनभित्र EIA सम्बन्धी प्रभाव पार्ने हो होइन भनी स्थानीय नपा तथा त्यस क्षेत्रका विद्यालय, अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी, सरोकारवाला व्यक्ति वा संस्थाले लिखित राय सुभाव उपलब्ध गराई दिन फुल ब्राइट कन्सलटेन्सी प्रा.लि. एशोसियेशन विथ आरभी एशोसियेट्स प्रा.लि. ले अनुरोध गरेको छ ।

केही सुर्ख्वा बन्दरगाह भन्दा सामान

भण्डारण गर्ने स्थल हो । आयात निर्यात गरिने मालबाहक गाडीहरूको भण्डारण गरी गन्तव्यतर्फ लगिने कार्य गरिने छ ।

राजमान महर्जनलाई मातृशोक

प्राज्ञ सभा सदस्य, कलाकार तथा क्यानभास साप्ताहिकका कार्यकारी सम्पादक पत्रकार राजमान महर्जनलाई मातृशोक परेको छ ।

उहाँका आमा दुर्गा महर्जनको ७२ वर्षको उमेरमा साउन १२ गते राति ७:१४ मा उपचारको क्रममा काठमाडौँ हस्पिटल प्रा.लि.मा निधन भएको थियो । उहाँको शवलाई नेवारी बाजागाजा सहित साउन १३ गते कीर्तिपुरको देवढोकास्थित मशानघाटमा अन्त्येष्टि गरेको थियो । स्व. महर्जनका दुई छोरा र एक छोरी छन् ।

यस दुःखद घडीमा मृतकप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोक सन्तप्त परिवारप्रति सहिद साप्ताहिक हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछ ।

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद

लनबहादुर महर्जन वि.सं. २००६ माघ
हिराकाजी महर्जन वि.सं. २०१७ माघ
राजमान माली वि.सं. २०२५ मंसिर
राजेन्द्र महर्जन वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १३, अंक १७, २०७३ साउन १४ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेस्कटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लव - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

कीर्तिपुर नपामा एकीकृत सम्पत्ति कर कर बाध्यताले होइन, रहरले तिरौं

नगरपालिका स्थानीय निकाय या स्थानीय सरकार एक स्वायत्त संस्था हो ।

स्थानीय सरकारको रूपमा हिजो गाविस, नपा, जिविस थियो । स्थानीय निकायको स्रोत भनेको विभिन्न कर (राजस्व) उठाएर गरिन्छ । हरेक स्थानीय निकायमा विभिन्न किसिमले कर उठाउने गरिन्थ्यो । आन्तरिक स्रोतको रूपमा स्थानीय बासिन्दासँग उठाउने राजस्व नै कर हो ।

कीर्तिपुर नपाले पनि विभिन्न तरिकाले राजस्व उठाउने गरेको छ । अहिले एकीकृत सम्पत्ति कर उठाउने तयारीमा कीर्तिपुर नगरपालिका लागेको छ ।

कीर्तिपुर नपा र राजनीतिक संयन्त्रबीच एकीकृत सम्पत्ति कर लगाउनेबारे पटकपटक बैठक बसी, अन्तरक्रिया गरी अहिले वडावडामा छलफलमा ल्याएको छ ।

अहिलेसम्म क्लस्टरगत ५ वटामा छलफल चालू गरिसकेका छन् । हिजो घर र जग्गाको मालपोत कर मात्र उठाउँदै आइरहेकोमा अब एकीकृत सम्पत्तिमा घर र जग्गाको दुवैको एकीकृत गरी एकमुष्ट उठाइने छ ।

काठमाडौं उपत्यकामा अहिलेसम्म कुनै पनि नगरपालिकामा यो कर लागू गरिएको छैन । उपत्यकामा पहिलोपटक कीर्तिपुरमा लागू गर्न गृहकार्य चालू छन् ।

स्थानीयबासी आफ्नो नगरको विकास गर्न चाहन्छन् । विकासको लागि हरेक किसिमको कर राजस्व तिर्न पनि तयार छन् तर कर तिरेपछि जनताले पाउने सुविधा के ? कर कस्का लागि तिर्ने ? कर तिर्ने जनताले जनताले तिरेको पैसा भ्रष्टचारा र मनपरी गर्ने परम्परा नेपालमा फेसन जस्तै भइसकेका छन् ।

त्यसैले कर बाध्यताले होइन रहरले तिर्ने बानी बसाल्नु पर्दछ । कर तिरिसकेपछि करको सही सदुपयोग हुनुपर्दछ । करबाट उठेको रकम जनताको हितमा, देशको विकासमा खर्च गर्नु पर्दछ ।

वैभवको सुविधा र हाँसो लाग्दो काम

— जोराल

स्वतन्त्र भियतनामका राष्ट्रपति हो चि मिन्हसँग गतिलो लुगा एक जोरमात्र थियो । औपचारिक कार्यक्रममा मात्र उक्त पोशाक पहिर्ने राष्ट्रपतिले अन्य बेला साह्रै सामान्य लुगा लगाएर काम गर्थे ।

स . र . अमेरिकालगायतका साम्राज्यवादी देशहरूको बर्बर आक्रमणविरुद्ध वर्षौं लडेर मुक्त भएको भियतनामको स्थिति दयनीय थियो । परन्तु आफ्नो राष्ट्रपतिलाई गतिला लुगाहरू बनाउन नै नसक्ने अवस्थामा भने थिएन । तर राष्ट्रपति होले देश र जनताको स्थिति बुझेर आफूलाई औपचारिक पोशाकहरू बनाउने भन्दा देश र जनताको दयनीय अवस्थालाई सुधार्नमै जोड दिए, प्राथमिकता दिए ।

हाम्रो देशका पूर्वराष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, सभामुख, प्रधानन्यायाधीश र न्यायाधीशलगायत सर्वैधानिक अंगका प्रमुखहरूलाई दिइएको सुविधाको सन्दर्भमा उपर्युक्त प्रसङ्ग धेरैलाई स्मरण हुने गर्छ । पत्रपत्रिकामा पूर्व उच्चाधिकारीहरूलाई प्रशस्तै सुविधा दिइएकोमा बरोबर चर्चा र टिप्पणी, आलोचना र विरोध पनि हुने गरेका छन् ।

प . व . उच्चाधिकारीहरूलाई राज्यले सुविधा दिने, दिएको र दिनुपर्छ भन्ने कुरामा सायदै कसैको विमति होला । तर कतिसम्म दिने भन्ने सवालमा भने मतैक्यता नहुन सक्छ । पदमा रहँदा यदि देश र जनताको हितमा मरिमेटर काम गरेको भए, देश र जनताको अवस्थामा सुधार र प्रगति ल्याएको भए, देशको राजस्वमा खासै भार नपरेको भए अवकाश पछि 'गुणको बदला गुण' ठानेर जतिसुकै सुविधा दिए पनि कसैको गुनासो नहुँदो हो । जनताले पदमा छँदाका पदाधिकारीको गुण नदेखेकैले अहिले पूर्व भएपछि दिइएको सुविधा अत्यधिक वा फजुल देखेको जस्तो लाग्छ । देश र जनताको अवस्थामा सुधार र प्रगति नभए पनि पदमा बसिसकेको आधारमा मात्र अत्यधिक बहुमत नेपाली जनताको भन्दा सम्भ्रान्त

स्तरको जीवनयापनको सुविधा वा वैभवको जीवन गुजाराको बन्दोबस्त राज्यले गरिदिँदा जनता असन्तुष्ट हुनु अस्वाभाविक पनि देखिँदैन ।

कुनै व्यक्ति उच्च पदबाट अवकाश प्राप्त गरेपछि निजी जीवनयापनको केही बन्दोबस्त गर्नु नसक्ने अवस्थामा पुग्नु नपर्ने हो । तर राज्यले दिएको सेवा सुविधा हेर्दा तिनीहरू त निरीह र लाचारकै अवस्थामा पुगेको भान हुन्छ । थालको भात पनि अरुले चम्चाले खुवाउनु पर्ने अवस्थामा पुगेसँगै राज्यले आवश्यक र उचित होइन सम्पूर्ण खर्च नै व्यहोर्नुपर्ने हो ? धेरैलाई जिज्ञासा छ ।

यी कुरा लेखिरहँदा भक्तपुरका केही जनप्रतिनिधिहरूको स्मरण हुन्छ । किसान बाहुल्य भक्तपुरबाट संसद, जिल्ला, नगर र गाउँमा किसान नेताहरूले प्रतिनिधित्व गर्नु स्वाभाविक छ । तिनीहरू जनप्रतिनिधि हुनुअघि गरेका आफ्नो कृषि पेशा पदमा छँदा गरे, निवर्तमान भएपछि पनि निरन्तरता दिए । तिनीहरूलाई आफ्नो कृषि पेशालाई अपनाउन पदमा रहँदा वा नरहँदाको अवस्थाले केही फरक पारेन । गैर कृषि पेशाका पनि आफ्नो व्यवसायलाई निरन्तरता दिन पदमा बसिसकेको धडधडीमा भुलेनन् । सारमा स्वावलम्बी जीवनलाई निरन्तरता दिँदा तिनीहरूमा कुनै हिनताबोध भएन, गर्व नै महसुस गरे । दानमा वा कसैसँग मागेर बाँच्नुभन्दा आफ्नो पौरखमा जीउनु गर्वको कुरा पनि हो नि, होइन र ?

तर सबैले त्यस्तो सोच्दैनन् । विगतमा कर्मचारीहरूलाई भैं सांसदहरूलाई पनि निवृत्तिभरणको व्यवस्था गरिएको थियो । त्यसको व्यापक विरोध भएपछि खारेज गरियो । त्यस्तै कतिपय सांसद र मन्त्रीहरूले विकसित देशका सांसद मन्त्रीकै हाराहारीमा तलब-भत्ता नहुँदा लज्जा भएको, निर्धन महसुस भएको समेत अभिव्यक्ति दिएको सुन्नमा आएको थियो । अनि कतिपय सांसदहरूले भन्सार सहूलियतमा लिएको सवारी साधनको 'व्यापार' गरेको पनि धेरैलाई स्मरण छ ।

यसरी जनताले निर्वाचित गरेका भए पनि जनप्रतिनिधिहरू सबै एकै कोटीको नहुने र नभएको तथ्य हाम्रोसामु छ । तर हाम्रा पूर्व पदाधिकारीहरू राज्यबाट पाइने सुविधामा अझ केहीले चाकडी गरेर, घुर्क्याएर भएपनि बढी थुत्न खोजेको सुन्दा तिनीहरूलाई देश र जनताको अवस्था थाहा नभएको भन्ने कि सितै पाए चार माना चूक पिउन खोजेको ठान्ने ? यकिन गर्न अप्ठ्यारो भएको छ । यद्यपि यकिनका साथ के भन्न सकिन्छ भने सार्वभौम सत्ता र राजकीय सत्ता सम्पन्न नेपाली जनता एक चिम्टी नुन, एक चक्की सिटामोलको अभावमा बाँचेर कर तिरिरहेका जनताको रगत पसिनाबाट जम्मा भएको राजस्वबाट उच्च पदमा बसिसकेकाहरूलाई वैभवको जीवन यापनको सुविधा दिनु न्यायोचित छैन र कुनै पनि संवैधानिक, कानून वा नियमावलीको बन्दोबस्तले उचित र तर्कपूर्ण ठहर्‍याउन सक्दैन ।

एकातिर वैभवको सुविधा दिने सरकारले केही हाँसोलाग्दो काम पनि गरेको छ ।

वर्तमान गठबन्धन सरकारको गठन गर्दा बनाइएको उच्चस्तरीय राजनीतिक परामर्श समितिका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले ओली सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएर प्रमुख प्रतिपक्षी नेकासँग सातबुँदे सहमति गर्दै अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गराइसकेको छ । देशको बजेटमाथिको बाँकी छलफललाई स्थगित गरेर सभामुखले आफ्नो 'विवेक' ले साउन ६ गते अविश्वास प्रस्तावमाथिको छलफल गराउने भएको छ । बैशाखको दोस्रो साता नेका सभापति शेरबहादुर देउवा र नेकपा माओवादीका नेता कृष्णबहादुर महराबीच भारतको राजधानी नयाँ दिल्लीमा 'ओली नेतृत्वको सरकारलाई गिराउने' भद्रसहमति भएको बताइन्छ । त्यसको कार्यान्वयन अहिले सुरु भएको छ र परिणाम के आउँछ- त्यो अज्ञात छ । तर भारतीय नेताहरूले अविश्वास प्रस्तावमा मधेसवादी दललाई समेट्न दिएको 'सुझाव' र मधेसवादी

दलको चुरीफुरी, नेका र माओवादीको भारतप्रतिको घनिष्ठताले अविश्वास प्रस्तावको पृष्ठभूमिमा भारतको भूमिका सर्वत्र दृष्टिगोचर हुन थालेको छ । तर त्यो नचिताएको कुरा भने होइन । विस्तारवादी र साम्राज्यवादीहरूले कुनै देशलाई अस्थिर र अन्याय बनाई आफ्नो मुट्टीको माखा बनाउन कहिले प्रत्यक्ष त कहिले आफ्ना लेण्डुपहरूमार्फत अप्रत्यक्ष यस्ता षड्यन्त्रहरू गरिरहन्छ ।

ओली सरकारका काम-कारबाहीबारे पत्रपत्रिकामा प्रशस्तै आएका छन् । यहाँ भने दुई कुराको मात्र चर्चा गर्ने जमर्को गरेको छ ।

आपूर्ति मन्त्री गणेशमान पुन बजार अनुगमनको कार्य गर्दागर्दै बहिरगमित भए । मन्त्री स्वयं दल बलसहित पसल-पसलमा गएर ढक-तराजुको निरीक्षण गरेको समाचार र तस्विरले सञ्चारमाध्यममा राम्रै ठाउँ पाएका थिए । धेरैले वाहवाह पनि गरे । तर पड्किंकारलाई भने देशको प्रशासन साह्रै नै पड्गु र निकृष्ट भएको महसुस भयो । जाबो ढक-तराजु जाँचन मन्त्री नै जानुपर्ने भएपछि त्यस कामको जिम्मेवारी बोकेका निकाय र कर्मचारीहरूको औचित्य के रह्यो ? ती निकाय र कर्मचारीले आफ्नो काम मन्त्रीले गरिदिएपछि हाइसञ्चो माने होलान् तर तिनीहरूमाथि भएको राजस्वको व्यय त बेफवाँकमा गयो नि, होइन र ?

त्यस्तै केही महिनाअघि प्रधानमन्त्री र अन्य मन्त्री विद्यार्थीहरूलाई निःशुल्क पुस्तक बाँड्न विद्यालयहरूमा पुगेका थिए । पुस्तक वितरण गर्ने काम प्रम र मन्त्रीको हो कि जिल्ला शिक्षा कार्यालयको ?

प्रम र मन्त्रीको काम-कर्तव्य नबुझेर यस्ता काममा लागेका हुन् कि काम देखाउन ? अथवा सम्बन्धित निकाय र कर्मचारीले नटेरेर ? जुनसुकै अवस्थामा कमजोर र अक्षम सरकारको परिचय र राजस्वमा बढी भार पर्ने काम हो । प्रम र मन्त्री कतै जाँदा सुरक्षाको बन्दोबस्तमै धेरै खर्च हुन्छ । किन गरेका होलान् यस्तो हाँसोलाग्दो काम ? (joral 2073@gmail.com)

त्रिभुवन विश्वविद्यालय राज्यबाट किन अपहेलित छ ?

प्रकाश श्रेष्ठ

नेपालको शैक्षिक क्षेत्रमा सबैभन्दा पुरानो र प्रतिष्ठित शैक्षिक संस्थान भनेर चिनिने त्रिभुवन विश्वविद्यालय (TU) अर्थात् केन्द्रीय विश्वविद्यालय (Central University) स्थापना सन् १९५९ अर्थात् वि.सं. २०१६ मा भएको थियो ।

यसको मुख्य प्रशासनिक कार्यालय एवं विश्वविद्यालयको केन्द्रीय विभाग, अनुसन्धान केन्द्रहरू लगायतका महत्त्वपूर्ण निकायहरू कीर्तिपुर, काठमाडौँमा रहेको छ । यस विश्वविद्यालयअन्तर्गत ४ वटा संकायहरू (Faculties) रहेका छन् ।

शिक्षा, कानून, व्यवस्थापन, मानविकी एवं सामाजिक विज्ञान । त्यस्तै ३९ वटा केन्द्रीय विभागहरू र ४ वटा अनुसन्धान केन्द्रहरू रहेका छन् । त्यस्तै गरी यस विश्वविद्यालयअन्तर्गत ५ वटा प्राविधिक संस्थानहरू (Technical Institutes) (Medicine, Agriculture, Forestry, Engineering and Science and Technology) रहेका छन् ।

पछिल्लो समय नेपालमा त्रिभुवन विश्वविद्यालयलगायत अन्य थप विश्वविद्यालय गरी जम्मा ९ वटा विश्वविद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । खासगरी सर्वसाधारण विद्यार्थीहरूले अध्ययन गर्ने यस विश्वविद्यालयअन्तर्गत ६० वटा आर्थिक क्याम्पस र करिब ११ सय सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पस नेपालका विभिन्न स्थानहरूमा सञ्चालित छन् भने ३ लाखभन्दा बढी विद्यार्थीहरू अध्ययनरत छन् ।

। उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीमध्ये करिब दुईतिहाइ विद्यार्थीहरूले यस विश्वविद्यालयअन्तर्गतका केन्द्रीय क्याम्पसलगायत विभिन्न क्याम्पसहरूमा अध्ययन गरिरहेका छन् । त्यस्तै गरी यस विश्वविद्यालयअन्तर्गत करिब ७ हजार प्राध्यापकहरू र करिब ६ हजार कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन् ।

देशमा हरेक क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने, देशको शैक्षिक क्षेत्रको विकास र विस्तार सुसंगठितरूपमा गर्ने, ऐतिहासिक एवं सांस्कृतिक धरोहरको विकास तथा संरक्षण गर्ने, विभिन्न क्षेत्रमा खोज तथा अनुसन्धानको प्रवर्द्धन एवं प्रोत्साहन गर्नेजस्ता मूल उद्देश्य लिएर स्थापना भएको त्रिभुवन विश्वविद्यालयले विभिन्न विषयमा अध्ययन गर्ने अवसर प्रदान गरेको छ ।

यसको स्थापना र सञ्चालनमा राज्यको निकै ठूलो लगानी रहेको छ । लाखौं दक्ष जनशक्ति उत्पादन गरिसकेको विश्वविद्यालयले हाल सेमेस्टर प्रणालीलाई व्यवस्थित र विस्तार गर्दै स्नातक तहदेखि नै लागू गर्ने योजनासमेत बनाएको छ ।

त्यस्तै खुल्ला तथा दूरशिक्षाको थालनी गर्न लागेको छ भने केन्द्रीय विभाग कीर्तिपुरमा डिजिटल क्लास तथा स्मार्ट बोर्डबाट अध्यापन गराउने प्रणालीको सुरुवात गर्न लागेको छ । यसरी हेर्दा आधुनिक प्रविधिलाई आत्मसात गर्दै समयानुकूल अध्यापन विधिमा परिवर्तन ल्याउन

खोजेको देखिन्छ ।

यद्यपि जुन गतिमा विश्वविद्यालयले शैक्षिक गुणस्तरियता, आधुनिक शैक्षिक गतिविधि समयानुकूल सञ्चालन गरी योग्य, दक्ष विद्यार्थीहरू उत्पादन गर्नुपर्ने हो त्यो भने हुन सकेको छैन । खासगरी न्यून आर्थिक अवस्था र मध्यम वर्गीय आर्थिक अवस्था भएका विद्यार्थीहरूले पढ्ने यस विश्वविद्यालयलाई सरकार र सम्बन्धित निकायले विशेष ध्यान दिनुपर्ने हुन्छ ।

सहरी क्षेत्रका आर्थिक रूपमा सम्पन्न परिवारमा जन्मेका युवा-युवतीहरूले महँगो प्राइभेट कलेजहरूमा पढ्न सक्ने हैसियत हुन्छ र उनीहरूले त्यस्ता कलेजहरूमा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको सुविधा प्राप्त हुने भएकोले पनि ती कलेजहरूमा पढ्न आकर्षित भएको पाइन्छ । हुन पनि पढ्नकै लागि थुप्रै लगानी गरेपछि त्यस अनुरूप सुविधाहरू पाउनु जायज हो ।

यसो भनिरहँदा न्यूनतम आर्थिक हैसियत हुनेहरूका छोराछोरीहरूले सरकारी एवं सार्वजनिक कलेजहरूबाट कम गुणस्तरको शिक्षा पाउनुपर्छ भन्ने हैन बरु राज्यले समान किसिमको शैक्षिक गुणस्तरियता कायम गर्न प्रयास गर्नुपर्छ भन्ने मान्यता हो ।

विद्यार्थीको भार वा चाप हरेक वर्ष बढ्दै गएपनि त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा विभिन्न व्यथितहरूले गर्दा समयानुकूल शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न नसकेको कुरा विश्वविद्यालयकै उच्च पदमा सक्रिय व्यक्तिहरूले औल्याउँदै आएको पाइन्छ ।

उनीहरूका अनुसार कतिपय कलेजहरूमा समयमै कोष पूरा नहुने, प्राध्यापकहरूले वर्ष दिनको कोष समयमै पूरा नपढाएर हतार-हतारमा परीक्षा हुनुभन्दा केही समय पहिला झारा टोलको शैलीमा औपचारिकताको लागि कोष जबरजस्ती सकिदिने, समयमा परीक्षा र नतिजा प्रकाशन नहुने, कतिपय कलेजहरूमा पर्याप्त प्राध्यापकहरूको व्यवस्था हुन नसक्नु, प्राध्यापक एवं कर्मचारीहरू पेशागत ट्रेड युनियनहरूको चर्को दबाब र प्रभावहरू प्राध्यापकहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवादेखि हरेक क्षेत्रमा देखा पर्नु, विद्यार्थीहरूले हरेक गतिविधिमा राजनीतिकरण गर्नु, विभिन्न पदाधिकारीहरूको मनोनयनमा राजनीतिक पार्टीहरूको भागवण्डा देखा पर्नु, परम्परागत संरचनामा सुधार नहुनु, खोज तथा अनुसन्धानमा पर्याप्त बजेट विनियोजन नहुनु, आवश्यक बजेटभन्दा निकै कम बजेट सरकारले विनियोजन गर्नु, पुराना भौतिक संरचनाहरू पुनर्निर्माण नहुनु, सुविधासम्पन्न छात्रवासहरूको व्यवस्था नहुनु, राज्यले उच्च शिक्षामा निकै न्यून बजेट विनियोजन गर्नु, प्राध्यापकहरू धेरै कलेजहरूमा शिक्षण कार्यमा व्यस्त रहनुजस्ता विविध समस्याहरू रहेका छन् ।

सरकारबाट कूल बजेटको १ प्रतिशत जतिमात्र उच्च शिक्षामा लगानी गरेर राम्रो नतिजा र गुणस्तरिय वैज्ञानिक शिक्षाको अपेक्षा राख्नु त्यति सान्दर्भिक देखिँदैन ।

त्यस्तै वार्षिक बजेट विनियोजन गर्दा प्राध्यापक र

कर्मचारीहरूको टाउका गनेर त्यसको आधारमा बजेट छुट्याउने गरेको र वास्तवमै विश्वविद्यालयलाई गुणस्तरीय शिक्षाको व्यवस्था गर्न आवश्यक पर्ने थप बजेट छुट्याउन आनाकानी गरेको विश्वविद्यालयमै कार्यरत उच्चपदस्थ व्यक्तिहरूको गुनासो रहेको छ ।

यस वर्षमात्रै करिब १८ अरब बजेटको आवश्यकता देखिकोमा सरकारबाट जम्मा ६ अरबमात्र खर्च व्यहोर्न तयार भएको गुनासो रहेको देखिन्छ । यसरी हेर्दा राज्य विश्वविद्यालयप्रति अनुदार रहेको हो कि भन्ने आशंका गर्न सकिन्छ ।

अब त्रिभुवन विश्वविद्यालयलाई समयानुकूल आधुनिक ढंगबाट सुरु गर्न परम्परागत संरचना एवं कार्यशैलीमा परिवर्तन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

त्यस्तै अनुसन्धान तथा खोजमा पर्याप्त छुट्टै बजेटको व्यवस्था हुनुपर्ने, भौतिक पूर्वाधार निर्माणलगायतको काममा राज्य एवं जनसहभागितालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, सम्भव भएसम्म हरेक कलेजहरूमा आधुनिक प्रविधिको उपयोग गर्दै पठनपाठन हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने, राजनीतिक हस्तक्षेपबाट मुक्त हुँदै दक्षता, योग्यता र अनुभवको आधारमा विश्वविद्यालयका पदाधिकारीहरूको नियुक्ति गरिनुपर्ने, प्राध्यापक एवं कर्मचारीको भर्ना, छनोट, पदस्थापन, सरुवा एवं बढुवामा ट्रेड युनियनहरूको अनावश्यक प्रभाव रोक्नुपर्ने, अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको पठनपाठनको व्यवस्था गर्न

आवश्यक योजना तर्जुमा एवं कार्यान्वयन गरिनुपर्ने, समयानुकूल पाठ्यक्रमहरूमा परिवर्तन ल्याउनुपर्ने, समयमै कोष पूरा गर्न प्राध्यापकहरूलाई सचेत गराएर आवश्यक मार्गदर्शन गर्नुपर्ने, कामको मूल्याङ्कनको आधारमा प्राध्यापक एवं कर्मचारीहरूलाई पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गरिनुपर्ने, विद्यार्थी राजनीतिक हस्तक्षेप रोक्न विश्वविद्यालय प्रशासनबाट आवश्यक कदम चाल्नुपर्ने, विश्वविद्यालयलाई राजनीतिक हस्तक्षेप मुक्त बनाइनुपर्ने, अन्य विश्वविद्यालयसँग प्रतिस्पर्धा गर्न सक्षम बनाउन आवश्यक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्नेजस्ता थुप्रै सुधारका कामहरू गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

विशेषगरी विद्यार्थी, प्राध्यापक, कर्मचारीहरू, पदाधिकारीहरू, राज्य, समाज सबै पक्षले आ-आफ्नो क्षेत्रबाट त्रिभुवन विश्वविद्यालयलगायत हरेक शैक्षिक संस्थाहरूलाई जिम्मेवार बनाउन आवश्यक योगदान दिनुपर्ने हुन्छ । आखिर देशको शैक्षिक स्तरमा सुधार नभईकन देशको कुनै पनि क्षेत्रको समुचित विकास हुनसक्दैन ।

अतः असल, सक्षम जनशक्ति उत्पादन गर्नको लागि विद्यालय, विश्वविद्यालयलाई योग्य एवं सक्षम बनाएर समयानुकूल विकास गर्दै लै जानुपर्छ । विश्वविद्यालयहरूलाई बेरोजार उत्पादन गर्ने कारखानाको रूपमा नभई देशलाई आवश्यक पर्ने योग्य, सक्षम नागरिक तयार गर्ने स्थलोको रूपमा परिचित गराउन सक्नु पर्छ ।

कीर्तिपुर सन्देश र ज्वज्वलपाको वार्षिक कार्यक्रम

कीर्तिपुर । कीर्तिपुरबाट प्रकाशित हुने नेपाली भाषाको कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक र नेपाल भाषाको ज्वज्वलपा वापौको ७ औं र छैठौं वर्ष पुगेको अवसरमा वार्षिक कार्यक्रम मंगल उमाविमा शनिबार सम्पन्न भयो ।

त्यस अवसरमा प्रकाशित दुवै पत्रिकाको विशेष अंक एउटै पत्रिकामा छापी विमोचन पनि गरियो ।

त्यस अवसरमा उपन्यासकार नजरराम महर्जनको १२ औं कृति 'ध्वया च्वंगु सः',

श्रीकृष्ण महर्जनको नासः र नातीकाजी महर्जनको ई व्यया चिनाखँ तीन वटा पुस्तकहरूको विमोचन प्रमुख अतिथि साहित्य मन्दिर भक्तपुरका अध्यक्ष तिलक प्रकाश कायस्थ, अतिथि ई. दुर्कमान महर्जन, राजभाई जकमी र प्रा. डा. चन्द्रमान बज्राचार्यले संयुक्त रूपमा विमोचन गरियो । त्यसक्रममा प्रमुख अतिथि कायस्थले उपन्यास र पत्रिका समाजको चेतनाको लागि हुनुपर्दछ भन्नुभयो ।

पत्रिकाका प्रकाशक नजरराम महर्जनको सभापतित्वमा

भएको कार्यक्रममा ई. दुर्कमान महर्जन, राजभाई जकमी, प्रा.डा. चन्द्रमान बज्राचार्य, उपन्यासकार मथुरा सायमी, नपाका वरिष्ठ लेखा अधिकृत सानुबाबु परियार, ज्वज्वलपाका सम्पादक श्रीकृष्ण महर्जन र सरल गोपाल महर्जनले पनि बोल्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा ज्ञान पत्रकार पुरस्कार कवि राम महर्जनलाई पुरस्कृत गरिएको थियो भने पत्रिकामा नियमित स्तम्भकार र लेखकहरूलाई कदर पत्र प्रदान गरिएको थियो ।

ललितकलामा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न

काठमाडौं । ललितकला पत्रकारिताको महत्त्व, चुनौती र समाधानका उपाय विषयक अन्तरक्रिया बागबजारस्थित नेपाल कमर्सियल आर्टिष्ट संघमा असार ३१ गते सम्पन्न भयो ।

सो अवसरमा विभिन्न कला पत्रकार तथा कला लेखकहरू ललितकला पत्रकारिताका महत्त्व, चुनौती समाधानका उपाय विषयक लिखित लेख वाचनका साथै विविध समस्या लगायत ललित कला प्रज्ञा-प्रतिष्ठानले गर्नुपर्ने विविध विषय माथि छलफल गरेका थिए । लामो अन्तरक्रिया पश्चात् ललितकला पत्रकारिता विकासका लागि ललितकला प्रज्ञा-प्रतिष्ठानले गर्नुपर्ने केही बुँदाहरू तयार गरेका थिए । ती बुँदाहरू यस प्रकार छन्ः १) ललितकला पत्रकारिता विकास गर्न कला नीति बनाउनु पर्छ । २) ब्रोडसीट पत्रपत्रिकाहरूमा कलाको बिट विकास गर्न संस्थागत तहबाट पहल गर्ने ।

३) कला पत्रकार, कला समिक्षक, लेखकहरूका विकासका लागि विषयगत प्रशिक्षण, मानसम्मान, पुरस्कारको व्यवस्था गर्नुपर्ने । ४) कला पत्रकार, कला समिक्षक, लेखकहरूलाई कला सम्बन्धी विविध कार्यक्रममा सम्मानपूर्वक समावेश गर्नुपर्ने । ५) कला सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रमहरू व्यापक रूपमा आयोजना गर्नुपर्ने । ६) कला पत्रिकाहरूलाई ललित कला

प्रज्ञा-प्रतिष्ठानबाट नियमित आर्थिक सहयोग हुनुपर्ने । ७) कला सम्बन्धी पत्रिकाहरू प्रकाशित गर्न ललित कला प्रज्ञा-प्रतिष्ठानले प्रोत्साहन गर्नुपर्ने ।

अन्तरक्रियामा रमेश खनाल, राजमान महर्जन, ज्योतिप्रकाश विक, तीर्थ निरौला, दिवेशमान प्रधान, देवेन्द्र थुम्केली, केशव खनाल, सरोज बज्राचार्य, दीपक कुँवर लगायतले भागलिनु भएको थियो ।

प्रगतिशील लेखकहरूलाई अन्यायविरुद्ध कलम चलाउन सुभाष

बनेपा (काभ्रे) ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) ले एसियामा पश्चिमा शक्ति देशहरूले थोपर्न खोजिरहेको तेस्रो विश्व युद्धमा भारतीय दक्षिणपन्थीहरू नयाँ फासीवादीको रूपमा प्रयोग हुने सम्भावनाबारे प्रगतिशील लेखकहरूलाई कलम चलाउन आग्रह गर्नुभएको छ ।

शनिबार प्रगतिशील लेखक संघ केन्द्रीय समिति र काभ्रे जिल्ला समितिको संयुक्त आयोजनामा बनेपामा आयोजित 'साहित्य र राजनीतिको अन्तरसम्बन्ध' विषयक विचार गोष्ठी तथा कविता वाचन कार्यक्रममा बोल्दै उहाँले भारतीय दक्षिणपन्थीहरूलाई नयाँ फासीवादीको रूप धारण गर्नसक्नेबारे नेपाली जनतालाई सजग बनाउन साहित्यकारहरूले आफ्नो भूमिका निभाउनुपर्ने बताउनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, 'नेपाली युवाहरूलाई अरू देशका साम्राज्यवादविरोधी संघर्षलाई दबाउन प्रयोग गर्ने काम रोकनुपर्छ, प्रगतिशील लेखकहरूले यसबारे कलम चलाउन जरूरी छ ।'

अध्यक्ष बिजुक्छेले प्रगतिशील साहित्यबारे चर्चा गर्दै प्रगतिशील बन्न मार्क्सवादी नै बन्नुपर्ने विचार आफैलाई

साँगुरो घेरामा पार्ने विचार भएको प्रस्ट पार्नुभयो ।

कुनै पार्टीको सदस्य भएरमात्र कोही साहित्यकार प्रगतिशील वा अप्रगतिशील नहुने भन्दै उहाँले भन्नुभयो, 'भारतका प्रेमचन्द र चीनका लुशुन कुनै पार्टीको सदस्य हुनुहुन्थ्यो । तर उहाँहरू साम्राज्यवादविरोधी जनताका राम्रा साहित्यकारहरू हुनुहुन्थ्यो ।'

समालोचना साहित्यको कमी भएकोमा चिन्ता व्यक्त गर्दै उहाँले कुनै दूतावास वा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाले बिनास्वार्थ नेपाली साहित्यकारहरूको किताब प्रकाशन नगर्ने विचार व्यक्त गर्नुभयो ।

उत्पादनको साधनले नै साहित्य र संस्कृतिको स्तर निर्धारण गर्ने उहाँको भनाइ

थियो ।

कार्यक्रममा समालोचक पुरुषोत्तम सुवेदीले साहित्य र राजनीतिको अन्तरसम्बन्धबारे कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । सुवेदीको कार्यपत्रमाथि साहित्यकार आहुतिले टिप्पणी गर्नुभएको थियो ।

प्रलेसका अध्यक्ष मातृका पोखरेलको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा साहित्यकार मोहन दुवाल, खेम थपलिया, लक्ष्मण सापकोटा र लोक लामाले बोल्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा विमल निभा, निभा शाह, नीरज लवजू, प्रबोध सिन्धुलीय, राजु स्यानताङ, मोदनाथ मरहठ्ठालगायत दुई दर्जन कविहरूले कविता वाचन गर्नुभएको थियो ।

केन्द्रीय दैवी प्रकोप समितिलाई रु. ७५ करोड निकासी गरिने

काठमाडौं ।

लगातारको वर्षातले देशका विभिन्न भू-भागमा आएको बाढी, पहिरो र डुबानले उत्पन्न संकटलाई तत्काल सम्बोधन गर्न सरकारले रु. ७५ करोड निकासी गर्ने निर्णय गरेको छ ।

राष्ट्रिय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा बुधबार बसेको केन्द्रीय दैवी प्रकोप उद्धार समितिको बैठकले घटनाबाट पीडितको उद्धार, राहत र पुनःस्थापनाका लागि तत्काल सो रकम सम्बन्धित

जिल्लामा निकासी गर्ने निर्णय गरेको हो ।

बाढी, पहिरोका घटनामा पीडितको उद्धार र राहतका लागि समन्वयात्मक र तदारुकताका साथ कार्य गर्न सुरक्षा निकायलाई निर्देशन दिँदै बैठकले घटनाको उद्धार, राहत र नदीको कटान, सम्भावित ठाउँमा तटबन्ध भत्काउने खतरा भए ती ठाउँमा तत्काल प्राथमिकताका साथ काम गर्न आग्रह गरेको छ ।

उक्त कार्यका लागि

रकमको अभाव हुन नदिन प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार समितिलाई रकम निकासी गरी सम्बन्धित आधारमा परिचालन गरिने जनाइएको छ ।

गृह मन्त्रालयको पछिल्लो विवरण अनुसार अवरिल वर्षाका कारण आएको बाढी र पहिरोबाट मुलुकका विभिन्न जिल्लामा ७० जनाको मृत्यु, १० जना घाइते, ३८ जना बेपत्ता भएका छन् भने ७५ वटा घरमा पूर्ण र दुई वटा घरमा आंशिक क्षति भएको छ ।

आवश्यकता

कीर्तिपुर क्षेत्रको बिन्तीय गतिविधिमा प्रभावकारी भूमिका निर्वाह गर्दै आइरहेको यस सहकारीको लागि तपसिल पदमा कर्मचारी आवश्यक परेकोले योग्य र इच्छुक उम्मेदवारहरूबाट दरखास्त आह्वान गरिन्छ ।

तपसिल

पद: सहायक लेखापाल

संख्या: १ (एक)

योग्यता: +२ तह उत्तीर्ण

दरखास्त दिने अन्तिम मिति: २०७३ श्रावण २० गते

कार्यालय समयभित्र

नोट: महिला तथा अनुभवीलाई विशेष प्राथम्यता दिइनेछ ।

पदपूर्ति समिति

बाघभैरव बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

नयाँबजार, कीर्तिपुर
फोन नं. ८३३३६००, ८३३३६२८, ८३३०२३६

आवश्यकता

उत्कृष्ट र गुणस्तरीय निर्माण सेवा प्रदान गर्ने प्रमुख लक्ष्य लिएर स्थापना गरिएको यस कम्पनीको लागि तपसिल पदमा कर्मचारी आवश्यक भएकोले योग्य र इच्छुक व्यक्तिबाट दरखास्त आह्वान गरिन्छ ।

तपसिल

पद: सहायक लेखापाल

संख्या: १ (एक)

योग्यता: +२ तह उत्तीर्ण

दरखास्त दिने अन्तिम मिति: २०७३ श्रावण २० गते

कार्यालय समयभित्र

नोट: महिला तथा अनुभवीलाई विशेष प्राथम्यता दिइनेछ ।

पदपूर्ति समिति

बि. बि. विल्डर्स कम्पनी प्रा.लि.

नयाँबजार, कीर्तिपुर
फोन नं. ८३३३६००, ८३३३६२८, ८३३०२३६
(बाघभैरव सहकारी भवन)

साहित्य स्तम्भ

कविता

- कुशल गैरे
कक्षा: ७ 'क', लेवोरेटरी

जनताले दुःख पाए

असफल राजनीति नेपालैभरी

सहनशील जनता देशैभरी

बेचे नदी एउटाएउटा गरी

नेपालीलाई लोडसेडिङ्ग खप्नुपर्ने गरी

भ्रष्टाचार गर्छन् यहाँ नेता कर्मचारी

अपराधी पनि नेता बन्छ षड्यन्त्र गरी ।

जनताले न्याय पाउने कुरै छोडौं,

बरु देश बनाउन जनता नै अधि बढौं ।

नराम्रो विरुद्ध राम्रो पार्न धेरै प्रयास भए,

यसैकारण यो देशका राजा पनि गए ।

लोकतन्त्र, गणतन्त्र फरक नामले आए,

जुन तन्त्र आएपनि जनताले दुःख पाए ।

विदेशीको.....

सहभागीको प्रश्नको जवाफ दिदै नेमकिपाका अध्यक्ष रोहितले नेमकिपाले देशको सार्वभौमिकता र स्वतन्त्रताको रक्षाको निम्ति ओली सरकारको समर्थन गरेको बताउनुभयो ।

नेमकिपा काठमाडौंका अध्यक्ष नारायण महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा केन्द्रीय सदस्य सनकमान महर्जन, सरोजराज गोसाईं र राजवीर डंगोलले मन्तव्य राख्नुभएको थियो ।

संविधानको.....

र अधिवेशन चलि रहेको रहेनछ भने धारा २९६ को उपधारा (६) बमोजिम आह्वान गरिएको व्यवस्थापिका-संसदको अधिवेशन प्रारम्भ भएको मितिले सात दिनभित्र राजनीतिक सहमतिका आधारमा प्रधानमन्त्रीको निर्वाचन सम्पन्न गरी निजको अध्यक्षतामा मन्त्रिपरिषद्को गठन हुनेछ ।

(३) उपधारा (२) बमोजिम सहमति कायम हुन नसकेमा व्यवस्थापिका-संसदको तत्काल कायम रहेका सम्पूर्ण सदस्य संख्याको बहुमतको आधारमा प्रधानमन्त्री निर्वाचित हुनेछ ।

(४) यस धारा बमोजिम गठन हुने मन्त्रिपरिषद्को संरचना र कार्य विभाजन आपसी सहमतिबाट तय गरिनेछ ।

(५) यस धारा बमोजिम गठन हुने मन्त्रिपरिषद्मा आवश्यकता अनुसार उप-प्रधानमन्त्री र अन्य मन्त्रीहरू रहनेछन् ।

कर्मचारीहरूमा जिम्मेवारीबोध हुनैपर्छ

दीनबन्धु के.सी.

स्थानीय निकायमा जनप्रतिनिधि नभएपछि विकास र जनताको काममा ढिलाइ भइरहेको पुरानो गुनासो अहिले पनि सेलाएको छैन । कर्मचारीहरू कार्यालय ढिलो पुगे पनि समय छुट्टै जति चाँडै गए पनि कसैलाई कुनै वास्ता हुँदैन । कार्यालयको काम छोडेर बरोबर बाहिर निस्कने, आफ्नो काम गर्न र गराउन जी हजुर गर्नुपर्ने, काम नगरिकन फाइल त्यसै राख्ने काम स्थानीय निकायमा भइरहेको देखिन्छ ।

काम गर्न आग्रह गर्दा कहिल्यै फुर्सद नभएको भन्ने तर काम कुनै नदेख्ने दिनचर्याभै भइरहेको स्थानीय जनताको गुनासो छ । चिनेजानेका सेवाग्राहीलाई पनि देख्दा नदेख्दा जस्तो गर्ने, एक-दुई घण्टामा सकाउने काम तीन-चार दिन लगाउने, कहिलेकाहीँ फाइल नै अत्तोपत्तो पार्ने घटनाले फाँटमा रहेका कर्मचारीहरूमा जिम्मेवारीबोध नभएको देखाउँछ ।

स्थानीय निकायमा जनप्रतिनिधिहरू हुनुपर्छ, त्यसको निर्वाचन गर्न विलम्ब गर्नुहुँदैन । स्थानीय निकायको निर्वाचन नगर्ने, गराउन मनपर्ने दलहरू प्रजातान्त्रिक दल हुनै सक्दैनन् । ती दलका नेताहरूले निर्वाचनको विरोध गर्नुको सट्टा निर्वाचनका लागि के के पूर्वाधार तयार गर्नुपर्ने हो त्यतातर्फ ध्यान दिनुपर्ने हो । निर्वाचनको पूर्वाधार तयार गर्नेतर्फ पनि नलाग्ने र निर्वाचन सम्भव छैन भनी बेवास्ता गर्ने होइन । स्थानीय निकायमा जनप्रतिनिधि भए पनि या नभए पनि कर्मचारीहरूले आफ्नो दायित्व या जिम्मेवारी भुल्नु हुँदैन । जनप्रतिनिधि नभएको बेला भन् जिम्मेवारीबोध गरेर काम गर्नुपर्छ । सामान्यतः जनताको बढी गुनासो नक्साफाँटको हुन्छ । कति कर्मचारीहरू ग्राहकलाई भन्नुपर्ने कुरा भन्दैनन्, कुरा लुकाउँछन् र काममा ढिलासुस्ती गर्छन् । नक्सा पासको लागि छोडेका नक्सा हप्तौँ बिता पनि हेर्दैनन् । ग्राहक गएका दिन

समय अभाव देखाउँछन् । आफ्नो जिम्मेवारी वहन गरेमा एक महिनामा नक्सा पास गर्न सकिन्छ । तर दुई महिनाभन्दा बढी लगाइन्छ । मानौँ कार्यालय गफ गर्ने ठाउँ हो, गफाडीहरूको कार्यालय हो ।

मालपोतमा घूसविना कुनै सिक्को नभाँच्ने तर घूस लिएपछि काम तुरुन्तै हुने । स्थानीय निकायमा घूस नखाने तर काम समयमा नगर्ने या सकेसम्म पन्छाउने भइरहेको पाइन्छ । प्रत्येक कर्मचारीले कार्यालयमा आएको काममा आज मैले कति काम गरेँ, जनताको कति सेवा गरेँ भनेर मूल्याङ्कन गर्नुपर्छ । काम नगर्ने तर सुविधा खोज्ने कर्मचारीहरू पनि नभएका होइनन् । त्यसो त सबै कर्मचारी गलत प्रवृत्तिका हुँदैनन्, छैनन् । कार्यालयमा आएको काम खुरुखुरु गर्ने कर्मचारीहरू पनि छन् । ढिलासुस्ती गर्ने, काम पन्छाउने, कार्यालयको भन्दा व्यक्तिगत काम बढी गर्ने कर्मचारीहरूको छानबिन कसले गर्ने ?

भारतले दशगजामा बनाएको बाँध नेपालीले भत्काए

राजविराज । सप्तरीको तिलाठीस्थित दशगजा क्षेत्रमा भारतले एकतर्फी रूपमा बनाएको बाँध नेपालीहरूले भत्काइदिएका छन् ।

भारतीय पक्षले नेपाली पक्षसँग समन्वय नै नगरी खाडो नदीमा बाँध बनाउन थालेपछि स्थानीय विरोध उत्रिँदा बिहीबार दिनभर तनाव सिर्जना भएको छ ।

दुबै पक्ष बाँसको भोटा बोकेर नदी क्षेत्रमा पुगे । नेपाली पक्षले नदी थुन्न बोराहरू राखेर बनाएको बाँध भत्काउँदा सीमापारी कुनौलीका बासिन्दा जाइलाग्न आएका थिए ।

त्यसक्रममा सुरक्षाकर्मीले रोक्ने प्रयास गर्दा

गर्दै झडप भएको थियो । झडपमा तीन नेपाली घाइते भएका छन् । झडपमा तिलाठी निवासी पूर्व जिविस सदस्य देवनारायण यादव र रोशनकुमार भालाई टाउकोमा चोट लागेको छ । सीमा क्षेत्रका बासिन्दाबीच दुंगा हानाहान भएको थियो ।

नेपालीहरूले बिहानैदेखि बाँध भत्काउन गए पनि भारतीय पक्षका बासिन्दा धेरैभएपछि त्यत्तिकै फर्केका थिए । दिउँसो नेपाली पक्षको संख्या धेरैभएपछि बाँधमा राखिएको बाँस, बालुवाको बोरा फिर्केर फालिदिएका छन् ।

घटनास्थलमा सप्तरीका प्रमुख जिल्ला अधिकारी बलदेव गौतमसहित

सुरक्षा प्रमुखहरू पुगेका थिए । भारतीय पक्षपट्टी पनि सुरक्षा अधिकारी आएका थिए ।

स्थानीयका अनुसार गत शनिबारदेखि भारतीय पक्षले एकतर्फी बाँध निर्माण गरेको थियो । भारतले नेपाल(भारत सीमा स्तम्भलाई आफ्नो भूमिभित्र पारेर बाँस तथा बोरामा भरिएका गिट्टी प्रयोग गरी बाँध बाँधेको छ ।

यो बाँध निर्माण भए नेपालतर्फ खाँडो खोला र वर्षाको पानीको निकास थुनिनेछ । र, तिलाठी, रम्पुरा मल्हनिया, सकरपुरा, विपरिहया, कोइलाडी, बरसाइन, हनुमाननगर लगायतका गाविस डुबानमा पर्ने भएपछि स्थानीय आक्रोशित छन् ।

विचा: हायेका

बु दिः
वि.सं. २०२२/८/२४

मदुगु दिः
वि.सं. २०७२/४/२६

स्व. हेम सिंह महर्जन

जिम्ही अति स्यान्याम्ह पासा: **श्री हेम सिंह महर्जन**
मदुगु श्वहे साउन १५ गते शनिबा: दच्छी (वार्षिक) दुगु पुन्यतिथिसं
वयेकया आत्मा सुखावती भुवनय् बास लायेमा धका
श्रद्धाया छपास स्वाँ देछाया चवना
नापँ दु:खं कपिं सकल छँज पिन्सं मन चिफ्यमा धका
विचा: हायेका चवना ।

❖ प्रकाश महर्जन
❖ नविन महर्जन
❖ लोक नाथ महर्जन
❖ दान बहादुर महर्जन
❖ नविन महर्जन
❖ लक्ष्मण महर्जन
❖ लक्ष्मी बहादुर महर्जन

❖ जीवन महर्जन
❖ अशोक महर्जन
❖ शिव महर्जन
❖ सुर्जमान महर्जन
❖ नहिन्द्र महर्जन
❖ तीर्थ बहादुर महर्जन
❖ महेन्द्र महर्जन

ज्येष्ठ नागरिक सेवाको १०० दिन

पाँगा । ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र स्थापनाको १०० दिन पुगेको छ । त्यसको खुशीयालीमा शनिबार एक समारोह गरी १०० दिन मनाइयो ।

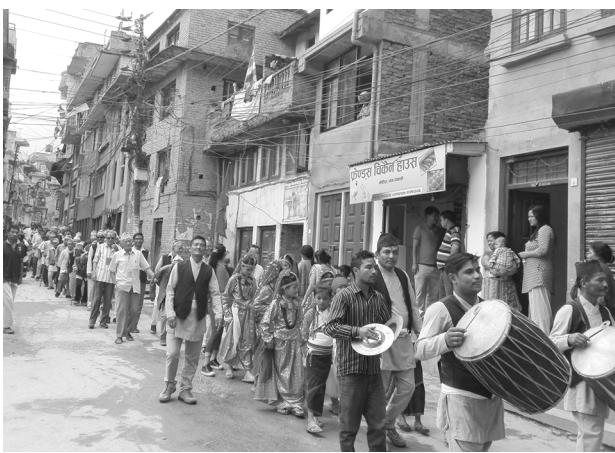
क्लव भवन पाँगा लाछीबाट धिमेबाजा सहित सयौं ज्येष्ठ नागरिकहरु च्याली गर्दै पाँगा पार्टी भैन्थु ठोकासीमा पुगेका थिए ।

त्यस कार्यक्रममा केन्द्रका परिवार अर्जुन महर्जनले १०० दिनसम्मको गतिविधिहरु प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्रमा आई अहिले सम्म ३३ जना महानुभावहरुले विभिन्न उत्सवको अवसरमा भोजन गराएको छ, धेरै जनाले चियापान गरी सेवा गरेको स्मरण गर्नुभयो ।

केन्द्रका कोषाध्यक्ष दुर्गा बहादुर महर्जनले संस्थाको आयव्यय प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

केन्द्रका अध्यक्ष दुर्गा कुमारी महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा सचिव हरदेवी महर्जनले सबैलाई स्वागत गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रमको सुरुमा ज्येष्ठ नागरिक १०१ वर्षीय ज्ञानी माया महर्जन र ९५ वर्षीय तिरिबाबु महर्जनले संयुक्त रुपमा पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी उद्घाटन गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई मनोरञ्जन गर्न नृत्य पनि प्रस्तुत गरिएको थियो । ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्रमा १०० दिन पुग्दा सम्म ३३ जनाले भोजन गरिसकेको र धेरै जनाले जलपान गरिसकेको छ ।

अष्ट बहादुर महर्जन (सिकुछे), गणेशमाया महर्जन (धुसी), सुमित्राको छोरी (हेखाली), नन्दकुमारी महर्जन (हनुमानघाट), पवित्र कुटी विहार (भुजिन्द), अर्जुन महर्जन (शालिक), हिरा बज्राचार्य (नया बजार), अमन महर्जन (हनुमानघाट), रामशरण महर्जन (सिकुछे), छत्र बहादुर महर्जन (हनुमानघाट), दल बहादुर महर्जन (दिउखेल), केशव प्रजापति (स्वयम्भू), पञ्चलाल/सुनिता महर्जन (चोभार), अर्जुन महर्जन

(सिकुछे), शंकर डंगोल (ढोकाफल) लगायतले जन्मोत्सव र खुशीयालीको अवसरमा त्यसैगरी हरेक महिना ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई विभिन्न धार्मिक स्थलमा मासिक भ्रमण गरेको छ ।

अहिले सम्म जलविनायक चोभार, कार्यविनायक ललितपुरमा भ्रमण गरिसकेका छन् । भ्रमणमा निःशुल्क यायायात व्यवस्था कीर्तिपुर यायायात सेवा कं. लि.को तर्फबाट महेश्वर महर्जन, भ्रमणमा भोजनको व्यवस्थापन चोभारका नजिराम, रामलाल र मुना शाहीले, कार्यविनायकमा ईश्वर क्याटरिङ, हरदेवी/रेणु शाहीले र क्यामेरा व्यवस्थापनको लागि बाघभैरव टिभि लिंकका गौतम महर्जन, म्यूजिक व्यवस्थापन ज्ञान बहादुर महर्जनले सहयोग गरेको छ ।

बाघभैरव नाचका देवगणलाई कदर पत्र

माली गुठी परिवारले १२ वर्ष बाघभैरव नाचमा सहभागी देवगण र सहयोगीहरुलाई कदर पत्र प्रदान गरेको छ ।

बुधबार नाच सिकाउन आफ्नो गुठीमा तानेर ल्याएको नास छः फिर्ता पुर्‍याउने क्रममा सम्मान गरिएको हो ।

नास छः बाघभैरव परिसरमा भएको कार्यक्रममा माली गुठी परिवारका बाघभैरव नाचका गुरुहरुले खाडा र कदर पत्र प्रदान गरेको थियो ।

ज्येष्ठ नागरिक समाजद्वारा चाःपूजा भोज

कीर्तिपुर । ज्येष्ठ नागरिक समाज कीर्तिपुरद्वारा शनिबार बाघभैरव मन्दिरमा चाःपूजा गरी ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई भोजन गराइयो । कीर्तिपुर बाहिरी गाउँस्थित सामुदायिक भवनमा

भेला भई बाघभैरव मन्दिरसम्म ज्येष्ठ नागरिकहरु पंक्तिबद्ध भई बाघभैरवको दर्शन गरेको थियो ।

बाघभैरवका ९३ जना ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई समाजका अध्यक्ष निलकण्ठ

अमात्य र सचिव बाबुराम महर्जनले खाडा ओढाई स्वागत तथा सम्मान गरेको थियो । भोजनपछि मन्दिर परिसरमा नाच गान गरी ज्येष्ठ नागरिकको ध्यान रमाइलोमा केन्द्रित गरिएको थियो ।

किन हुन्छ पिसाबथैलीमा पत्थरी ?

पत्थरीको समस्यालाई एउटा उदाहरणसँग जोड्न उचित ठान्छु । एउटा पानीको गिलासमा पानी राखौं । नुनको मात्रा बढाउने, तर पानी नथप्ने हो भने एउटा चरणमा पुगेर नुन घोलिन सक्ने क्षमता हुँदैन र क्रिस्टल बन्छ । त्यसैगरी पिसाबमा पनि घोलिएर जाने तत्वको मात्रा बढी हुन थाल्यो र पानीको मात्रा कम हुन थालेमा घोलिन सक्दैन र जम्मा हुन थाल्छ । जसलाई हामी 'सुपर स्याचुरेसन' को अवस्था भन्छौं । त्यसपछि क्रिस्टल बन्छ र त्यसले सानो ढुंगाको आकार लिन थाल्छ । ढुंगा बन्ने सम्भावना सबैभन्दा बढी मिर्गौलामा हुन्छ र त्यहाँबाट नै तल भर्न थाल्छ । भर्नेको ढुंगा पिसाबनली र पिसाबथैलीमा पुग्छ । पिसाबथैली आफैमा पनि ढुंगा बन्न सक्छ ।

पत्थरी हुनसक्ने कारण निकै छन् । तर मुख्यकारण भने पानीको मात्रा कम हुनु नै हो । त्यसरी पत्थरीका बिरामीलाई ज्यादा पानी पिउन सल्लाह दिइन्छ । पत्थरीले संक्रमणदेखि मिर्गौलाबाट निस्काशन रोकिने र त्यसबाट मिर्गौला सुनिँदै जानसक्छ । पछि कालान्तरमा मृगौला फेलियर पनि हुनसक्छ ।

पत्थरी भएका अंगमा इन्फेक्सन भइरहने, पिप जम्मा हुने र कतिपय अवस्थामा घाउको रूप लिन खतरा रहन्छ ।

नेपालमा मृगौला असफल हुनुको कारणमा त्यसमा हुने पत्थरी पनि प्रमुख कारकको रूपमा रहेको छ । बेलैमा सचेत भएको भए यस्ता रोगबाट जोगिन सकिन्थ्यो । साथै प्रशस्त पानी पिउनु नै पत्थरीबाट जोगिने उत्तम उपाय हो । दिनमा कम्तिमा साढे २ लिटर पिसाब हुनेगरी पानी पिउनुपर्छ । युरिक एसिडका कारण पनि पत्थरी हुनसक्ने भएकाले नियन्त्रणमा राख्नुपर्छ । युरिक एसिड आफैले पनि पत्थरको रूप लिनसक्छ । पिसाबमा अम्लपना बढेमा पनि पत्थरी हुन्छ ।

मोटोपनाले पिसाबमा अम्ल बढाउँछ । त्यसैले मोटोपना घटाउनुपर्छ । हामीले खानामा प्रयोग गर्ने रातो मासुले पनि अम्लपना बढाउँछ । पत्थरी रोकथामका लागि मसालेदार खाना खाने र सौखिन बानी व्यवहार रोकनुपर्छ । 'अक्जरेट' भन्ने पदार्थ भएका खानेकुराले पत्थरी बढाउनसक्ने भएकाले त्यसतर्फ सचेत हुनुपर्छ । उदाहरणका लागि कोल्ड ड्रिङ्स, चकलेट, काजु र

-डा. सुबोध रेग्मी
युरोलोजिष्ट, सिभिल अस्पताल

टमाटरमा अक्जरेट हुन्छ । यस्ता खानेकुरा खाँदा विचार गर्नुपर्छ । पत्थरी भएका मानिसमा फेरि दोहोर्याएर पत्थरी हुने भएकाले ज्यादा चनाखो हुनुपर्छ ।

पत्थरी भएकाहरुलाई १० वर्षको अवधिमा फेरि दोहोरिने सम्भावना करिब ५० प्रतिशत हुन्छ । पत्थरी पीडितमध्ये करिब आधाजसो दोस्रोपटक समेत पत्थरीको समस्यामा पर्ने भएकाले हामीले नियमित स्वास्थ्य परीक्षण गर्नुपर्छ । पत्थरीको कारण पत्ता लगाएर त्यसको रोकथाममा ध्यान दिइयो भने धेरै हदसम्म जोगिन सकिन्छ ।

- स्वास्थ्य खबरपत्रिका

मंगलका एसएलसी ग्राय्जुएसन

कीर्तिपुर । मंगल उच्च माविमा प्रवेशिका परीक्षा २०७२ मा सफल विद्यार्थीहरुको सम्मानमा ग्राय्जुएसन तथा विदाई समारोह शुक्रबार विद्यालय प्राङ्गणमा सम्पन्न भयो ।

सम्मान कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि शिक्षा विभागका महानिर्देशक खगराज बरालले सफल विद्यार्थीहरुलाई दीक्षित गर्नुभएको थियो । त्यसक्रममा वहाँले उच्च शिक्षा अध्ययनमा विद्यालयमा भन्दा धेरै मेहेनत गर्नुपर्ने बताउँदै आफ्नो क्षमता अनुसार विषय रोज्न आग्रह गर्नुभयो ।

प्रा.डा. शिवशरण महर्जनले शिक्षा जीवन उपयोगी बनाउन उच्च शिक्षामा राम्रो अध्ययन गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

प्लस टुका कोर्डिनेटर सिद्धि बहादुर महर्जनले

विद्यार्थीमा मेहेनत गर्ने प्रेरणा विभिन्न पुरस्कारको व्यवस्थाले गरेको स्मरण गर्नुभयो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष सूर्जमान रञ्जितले विद्यालयको प्रगतिमा सहयोग गर्नुहुने सबैलाई धन्यवाद दिनुभयो ।

विद्यालयका कार्यवाहक प्रिन्सिपल लोकलाल महर्जनले विद्यालयको प्रगति विवरण पेश गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा विभिन्न दाताहरुले स्थापना गरेको सम्मान तथा पुरस्कार प्रवेशिका परीक्षामा उत्कृष्ट हुन सफल विद्यार्थीहरुलाई प्रदान

गर्नुभएको थियो । कार्यक्रम कक्षा ९ का विद्यार्थी रुष्टम कार्कीको सभापतित्वमा भएको थियो ।

कसैले पनि जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत गर्न वा गराउन हुँदैन, यदि गरेमा जातीय भेदभाव ऐन अनुसार सजाय हुनेछ ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

Admission Open !

+2 Management Humanities Education

Many scholarships are available

Computer Science # Sports science # Hotel Management
Mass Communication # Sociology # Business Studies

.....dedicated in Quality Education Since 2019 BS

Affiliated to T.U.

BBS & B.Ed.

MANGAL

HSS/MULTIPLE CAMPUS
Kirtipur -3 Tel: 4330544, 4335560